

Akademický rok 2022/2023

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Bc. Mário Nguyen

Název práce: „ZáviZlost’ – ZáviSlast’“ / DEPENDENCIES

Slovní hodnocení:

Bakalář Mário Nguyen předkládá k hodnocení na závěr svého magisterského studia v Ateliéru sochařství 1 na FaVU VUT několik sérií 3D tisků aranžovaných ve vitrínách simulujících muzejní exponování objektů, několik nepovedených plastových výtisků a dle dokumentace závěrečné práce dominantu instalace – dva proti sobě postavené obrazy. Obrazy budou obsahovat světelné zdroje a střídavě se budou osvětlovat tak, aby se některé části kompozic zrcadlily a jiné světlem navzájem odhalovaly. Objektové artefakty autor popisuje jako neumělecké produkty. Autor sám sebe považuje za „intermediálního autora .. na rozhraní médií sochy, kinetického umění, inštalácie a digitálneho priestoru“, který tvoří, aby lépe poznal sám sebe. To odpovídá i tomu, že překládaná kolekce nemá jednoznačnou formální a zřejmě ani obsahovou identitu. Není typickým výstupem modelérských ani zobrazovacích tvůrčích postupů. Navíc její vyznění lze objektivně posoudit až po definitivním dokončení instalace. Tu ale zatím není možné zhlédnout, proto ji nemohu obhajovat ani zpochybňovat. Mně tedy zůstává jenom možnost sepsat úvahu o deklaraci nějakého konceptuálního záměru autora a komentář k fragmentům instalace v podobě objektů, které jsem měl možnost vidět v jejich fyzické podobě.

Nápomocna příliš není ani písemná dokumentace závěrečné práce. Ta se mnohem víc věnuje momentálnímu rozpoložení autora s jeho rozpolcenými pocity ze své práce. Obsahuje doznání o jeho pochybnostech o možnostech, dispozicích a záměrech svého přístupu k tvorbě a o případných hodnotách a relevanci obsahů, které by měla nést. Text nás k této introspektivní formě seberflexe vede skrze fiktivní hru na spolupráci dvou autorských subjektů „Tvorcu K“ a Mária Nguyena v rámci smyšleného projektu „From inside out“, který má nalézt „patern na umeleckú bohému“. Dokumentace nám tedy sprostředkovává zejména snahu o poznání sama sebe, podle slov autora nejlépe skrze jeho výtvarnou tvorbu. To je legitimní způsob sebeaktualizace umělecké osobnosti každého umělce, bez ohledu na míru její rozpolcenosti. No a při její průběžné realizaci je nezbytné zároveň očekávat i nějakou stagnaci, či „padání řetězu“ když intenzita pracovního nasazení spotřebovává většinu životních sil, nebo kdy lze očekávat úplně nový impulz pro další směřování. Pro takové stavy můžeme mít pochopení, nejsou ničím výjimečné. Důležité je jak to ovlivňuje aktuální produkci nebo třeba finální podobu uměleckého gesta, kterým má být přímo tato životní situace exponována obecenstvu. V každém případě by textová část dokumentace snesla přepracování a jazykovou

korekturu. Kognitivní subjektivizace, jak nazývá spekulativnost své práce autor, by měla také ctít nějaká pravidla intelektuální hry s formulacemi.

Přes všechny pochybnosti lze ve výsledcích praktické práce Mária Nguyena, nejen na školních projektech, stále zaznamenat fascinaci postupy a materiálovými i technologickými možnostmi prostorové tvorby. To dosvědčuje legitimitu zvoleného tématu „závislosti“. Oscilace mezi slastí a zlostí při tvůrčím nasazení je přirozeným silovým momentem pro záruky potenciální progrese a pochybnost většinou doprovází další výzvy. Důležitá je posedlost hrou s fakticitou tohoto světa a umanutost při hledání prostoru a času pro její dohrávání. Je pak už jenom na šikovnosti autorské osobnosti, jak dovede strežit prostor pro rovnocenné uplatňování všech alternativ svého já. Protože každé z nich se zároveň chce osamostatnit, ale také neumí opouštět ty ostatní, protože by opouštělo samo sebe.

Ještě bych si dovolil úvahu k vytištěným artefaktům. Jejich řady, ve kterých se má exponovat autorův záměr, by měly předvádět postupnou fragmentarizaci původního tvaru repliky naskenované sošky. V řadě každé ze série těchto zmenšenin soch s mizícími povrchy na konci zůstává kus, u které vidíme jenom spleť pomocných opor používaných při technologickém procesu 3D tisku. Tento postupný úbytek jednoznačnosti má být, podle autora, chybou. Chyba je ale v tomto případě řízená a jako chyba se mi nejeví. (Jako zajímavý průzkum „chybového tvarosloví“ mi spíš přijde halda plastového „odpadu“ v podobě různých nepodařených tisků, jak jsem je viděl při přípravě instalace projektu.) Jde podle mne o postupné „odtvarování“ popisnosti a přechod k hmotné nebo prostorové a zároveň koncepční a „nepovrchní“ podstatě objektů. Odhaluje nově získávanou identitu, která je konstrukcí sama sebe, tedy strukturou. (Je takto odhalená konstrukce nebo struktura něčeho co už není sochou novým figurálním, anebo abstraktním tvaroslovím..?) Pro mne je to také snaha vyhnout se definitivnosti - věčnosti sochařského gesta a tím lze projekt zařadit k aktuálním tendencím permanentně ověřujícím dosavadní postupy prostorové tvorby. Diskutabilní jsou pak pouze proporce artefaktů. Zmenšují celé gesto do podoby hračky. Velikost odkazuje spíše k modelářské, než sochařské praxi. Přes všechno, co je napsáno výše by ale nějaké sochařské sebevědomí předváděným objektům slušelo víc.

Rozsahem a úrovní technického zpracování se diplomový projekt jeví být adekvátní požadavkům na závěrečnou kvalifikační práci v magisterském stupni studia. Student prokázal dobré technické i materiálové znalosti a dovednost při jejich používání. Také schopnost samostatné práce a částečně i její jisté kritické reflexe. Definitivní soud lze ale vynášet až po zhlédnutí výsledné podoby instalace. Práci doporučuji k obhajobě a za sebe navrhuji hodnocení na pomezí B a C při užití ECTS stupnice.

Otázky k rozpravě:

- Zajímá mě, co jsou pro autora estetické, co řemeslné a co konceptuální parametry jeho realizace?
- Pracuje, podle autora, odtvarovávání soch s prázdností; nicotou nebo neexistencí; chyběním; kompoziční pauzou; dekonstrukcí; nebo prostorem pro nový tvar (princip tabula rasa)?

Závěrečné hodnocení: práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace: B / C

Posudek vypracoval(a): doc. Mgr. Richard Fajnor

Datum: 11. května 2023

(Podpis oponenta)